

Cultural challenges of XXI century

Instructor: Dr Helen Ivashko

Mariupol State University, Ukraine

E-mail: helena-ivashko@mail.ru

Course description:

The aim of this course is to teach students how to be culturally competent person, to work in multicultural society and avoid misunderstandings with representatives of various nationalities. The problems of molding identity in the cultural dimension are analyzed. It is stressed that the aim of multicultural education in Poland is not only to teach some information about other cultures, but also to present own culture. As an example, the work of Ceshyn's school of Polish language and culture and program «Study Tours to Poland» are shown.

The practical implementation of multicultural education into Polish educational establishments is considered.

The special attention is paid to the interaction between language and culture, the main principles of the European lingual politics and the necessity of being a multilingual person.

Format: Lectures **and a seminar**, 30 hours, 4 ECTS

Course evaluation:

Participation is obligatory.

The credits will be given according student's presentation and essay. The themes of the essays and presentations will be given at the first lecture.

10 % - participation in discussions.

30% - presentation

Presentations (15 -20 minutes) should be done on the suggested topics by the students who form groups (2 students in each group)

60 % - an essay

Essays should be e-mailed to Dr Helen Ivashko: helena-ivashko@mail.ru according to the deadline.

Course Programme:

I. Language, culture, communication and conflict (2 hours)
Culture (social, cognitive, semiotic approaches to its definition).

Cultural awareness. Cultural alphabetism. Communication and cognition.. Cognitive dissonance and international relations. Cultural memory and inheritance. Amalgamation. Cultural diffusion. Cultural syncretism. Youth culture: national cultural identity and international communication in English.

II. Language and culture (2 hours)

European language politics, 30 types of bilingualism, bilingual and multilingual education in Poland, Ukraine, Russia, the USA, Great Britain and other countries. Challenges in communication in second language. Second language personality. Understanding cultures through their key words. Language learning in intercultural perspective: different approaches.

III. Language and culture (2 hours)

(culture and lexicology/ grammar/ discourse). Linguistics and culture (ethnolinguistic, psycholinguistic and sociolinguistic aspects). Social semiotics and intercultural education. Discourse as social interaction. Cultural values in discourse.

Literature:

1. Kultura. Język. Edukacja/ Pod red. R. Mrózka. – Katowice: UŚ, 2000. – Tom 3.
2. Nauczanie dwujęzyczne : <[http://www.codn.edu.pl.](http://www.codn.edu.pl/) /
3. Raport ewaluacyjny Edukacja dwujęzyczna w Polsce (język angielski). Praktyka w wybranych szkołach / D. Marsh, M. Zając, H. Gozdawa-Gołębiowska, A. Czura, A. Gapińska, R. Majewska, K. Papaja, M. Roda, M. Urbaniak, E. Wróblewska. – Warszawa: CODN, 2008. – 41s.

Additional Literature:

1. Barro A., Jordan S., Roberts C. Cultural practice in everyday life // Byram M., Fleming M.(eds.) Language learning in intercultural perspective: approaches through drama and ethnography. – New York: Cambridge University Press, 1998.
2. Bennett M.J. (ed.) Basic concepts of intercultural communication. Selected readings. – Intercultural Press, 1998. – 272 p.
3. Bonvillian N. Language, culture, and communication. The Meaning of messages. — Upper Saddle River. New Jersey: Prentice Hall. 1997. - 374 p.
4. Burszta W. J. Antropologia kultury / Wojciech Józef Burszta. – Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka, 1998.
5. Byram M., Esarte-Sarries V., Taylor S. Cultural studies and language learning. A research report. — Clevedon: Multilingual Matters Ltd., 1991. - 412 p.
6. Carbaugh D. Intercultural communication // Carbaugh D. (ed.) Cultural communication and intercultural contact. — Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 1990.
7. Cushner K., Brislin R. W. Intercultural interactions. — Thousand Oaks. London. New Delhi: Sage Publications. 1996. - 365 p.
8. Nauczanie języka niemieckiego w Polsce // Raport przeglądowy 1990-2010. Raport sporządzony przez Ośrodek Rozwoju Edukacji na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej. – Warszawa, 2011. – 51 s.

IV. Intercultural communication: a current perspective (2 hours)

Basic concepts of intercultural communication. Multiculturalism and tolerance. Eliminating racism, cultural stereotypes and prejudices. Intercultural learning through personal crises. Multicultural dialogue. Ethnocentrism. Marginalization. Cultural shock. Adaptation (social, multicultural). Assimilation (social, cultural etc). Cultural assimilator. Acculturation (preventive, controlled, democratic etc). Deculturation (inculturation, reculturation, transculturation etc). Multicultural training. Types of pluralism.

Literature:

1. Grzybowski Pr. P. Edukacja europejska – od wielokulturowości ku międzykulturowości (koncepty edukacji wielokulturowej i międzykulturowej w kontekście europejskim – ze szczególnym uwzględnieniem środowiska frankofońskiego) / Przemysław Paweł Grzybowski – Bydgoszcz, 2005.
2. Grzybowski Pr. P. Edukacja międzykulturowa – przewodnik : pojęcia, literatura, adresy / Przemysław Paweł Grzybowski. – Kraków : Impuls, 2008.

Additional Literature:

1. Chromiec E. Dziecko wobec obcości kulturowej. Międzykulturowość / Elżbeta Chromiec. – Gdańsk : Gdańskie wyd. Psychologiczne, 2004. – 232 s.
1. Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. – Warszawa : Wyd. Akad. Żak, 2003.
2. Kubiszyn M. Edukacja wielokulturowa w środowisku lokalnym. Studium teoretyczno-empiryczne na przykładzie ośrodka „Brama grodzka – teatr NN w Lublinie” – Toruń: Wyd. A. Marszałek, 2007. – 360 s.
3. Piłat Z. Zainteresowania kulturowe osób starszych / Zofia Piłat // Edukacja dla interkulturowości / Red. St. Kaczor, T. Sarleja. – Warszawa – Radom, 2009. – S. 41– 50.
4. Rosalska Małgorzata Kompetencje wielokulturowe w edukacji dorosłych / Małgorzata Rosalska // Edukacja dorosłych, nr 1-2 (58 – 59) // Red. T. Maliszewski, H. Solarczyk-Szwec. – Radom: Wyd. IteE, 2008. – S. 17 – 27.
5. Rosół A. Edukacja wobec wyzwań wielokulturowości / Adam Rosół // Edukacja wobec wielokulturowości / Red. M. Janukowicz, K. Rędziński. – Częstochowa: Wyd. Akademii im. J. Długosza w Częstochowie, 2001/2002.
6. Szkudlarek T. Pedagogika międzykulturowa / Tomasz Szkudlarek // Pedagogika / Pod red. Z. Kwiecińskiego, B. Śliwerskiego. – Warszawa: PWN, 2003. – C. 415 – 425.
7. Teorie i modele badań międzykulturowych / pod red. T. Lewowickiego, A. Szczurek-Boruty, E. Ogrodzkiej-Mazur. – Cieszyn ; Warszawa : Wyd. U.Ś, 2006.
2. Tolerancja i wielokulturowość. Wyzwania XXI wieku / pod red. A. Borowiak, P. Szaroty. – Warszawa: Wyd-wo SWPS, 2004.
8. Wielokulturowość – międzykulturowość obszarami edukacyjnych odniesień/ pod red. A. Szerlag. – Kraków: Oficyna Wydawnictwa „Impuls”, 2005.

V. Identity creating socialization in the space of modern culture (2 hours)

Different types of identity. Dilemmas on identity creation in the cultural dimension. Socialization and identity in European context. Types of ambivalence, cultural bivalence, polyvalence. Problems of multicultural identity.

Literature:

1. Nikitorowicz J. Edukacja regionalna i międzykulturowa/ Jerzy Nikitorowicz. – Warszawa: Wyd. akademickie i profesjonalne, 2009. – 530 s.
2. Nikitorowicz J. Kreowanie tożsamości dziecka. Wyzwania edukacji międzykulturowej / Jerzy Nikitorowicz / pod red. T. Lewowickiego. – Gdańsk: Gdańskie wyd. Psychologiczne, 2005. – 250 s.
3. Nikitorowicz J. Pogranicze, tożsamość, edukacja międzykulturowa. – Białystok, 2001.

Additional Literature:

1. Region. Tożsamość. Edukacja / Red. nauk. J. Nikitorowicza, D. Misiejuk, M. Sobecki. – Białystok: Trans Humana, 2005.
2. Różańska A. Analiza autobiograficzna jako metoda badań tożsamości wielokulturowej / Aniela Różańska // Teorie i modele badań międzykulturowych / Pod red. T. Lewowickiego, A. Szczurek-Boruty, E. Ogrodzkiej-Mazur. – Cieszyn – Warszawa: Wyd. UŚ, 2006. – S. 149 – 163.

VI. Strategies for intercultural communication (4 hours)

Teaching and assessing intercultural communicative competence. Intercultural and multicultural competence. Structure of intercultural communicative competence, principles of its molding. Inclusive education as a part of multicultural education.

Literature:

1. Boski P. Warszawski Tydzień Wielokulturowy: idea – program – realizacja / Paweł Boski // Tolerancja i wielokulturowość. Wyzwania XXI wieku / pod. red. A. Borowiak, P. Szaroty. – Warszawa: Akademia. – S. 163–177.
2. Fundacja «Forum Dialogu Między Narodami»: <http://www.dialog.org.pl>
3. Fundacja «Edukacja międzykulturowa»: <http://www.miedzykulturowa.org.pl/cms/>
4. M. Białek, A. Gaskowska, N. Goicoechea. E. Sanz // Kompetencja międzykulturowa w kształceniu nauczycieli języków obcych na potrzeby edukacji wczesnoszkolnej. Teoria i praktyka. – Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT, 2006. – S. 25 – 31.
5. Nowicka M. Kompetencja międzykulturowa – czym ona jest? Komu potrzebna i po co? / Marta Nowicka: <http://marta.nowicka.nf.pl/>
6. Stowarzyszenie „Jeden Świat”: <http://www.jedenswiat.org.pl>
7. Stowarzyszenie Wspierania Edukacji Międzykulturowej: <http://swem.uwb.edu.pl/>
8. Szkolenia międzykulturowe: <http://www.emic.pl/>

Additional Literature:

1. Stańkowski B. Wychowanie w duchu wielokulturowości. Raport z badań empirycznych wśród nauczycieli na Podhalu / Bogdan Stańkowski. – Kraków: Wyd-wo WAM, 2007. – 131 s.
2. Kurs liderów pedagogiki międzykulturowej: specjalność: edukacja polsko – wietnamska: <http://come.uw.edu.pl/>
3. Społeczno-polityczny problem wielokulturowości. Plan studiów podypolmowych. Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP w Warszawie : <http://pu.wsptwp.eu/wp-content/uploads/2009/09/Spo%20C5%82eczn-polityczne-problemy-wielokulturowo%20C5%9Bci.pdf>

VII. Intercultural communication at work (2 hours)

Culture, communication and collaboration. Business and cultural difference. Communicating with strangers: an approach to intercultural communication.

Literature:

1. Clyne M. Intercultural communication at work. Cultural values in discourse. -New York: Cambridge University Press. 1994. - 250 p.
2. Иващенко И.А. Let's make a deal! Business culture guide. - Санкт-Петербург: Капо, 2005.

Additional Literature:

1. Gworys W. Turystyka i możliwości wychowania interkulturowego/ Wiesław Gworys // Edukacja dla interkulturowości S. Kaczor, T. Sarleja. – Warszawa – Radom, 2009. – S. 62–68.
2. Studium Podyplomowe Wspieranie osób odmiennych kulturowo na rynku pracy: http://www.ipsir.uw.edu.pl/studia_w_ipsir/studia_podyplomowe/podyplomowe_studium_wspieranie_osob_odmiennych_kulturowo_na_ryнку_pracy
3. Wenta K. Internet i wycieczki w edukacji interkulturowej / K. Wenta // Edukacja dla interkulturowości S. Kaczor, T. Sarleja – Warszawa – Radom, 2009 – S. 69 – 79.

VIII. National minorities in Poland, Ukraine, Russia, the USA, Great Britain and over the world: political, psychological, social, cultural and educational aspects (4 hours)

Literature:

1. Bojar H. Mniejszości społeczne w państwie i społeczeństwie III RP / Hanna Bojar. – Wrocław, 2000. – S. 71 – 73.
2. Czerniejewska I. Edukacja wielokulturowa w Polsce w perspektywie antropologii / Izabela Czerniejewska. – Poznań, 2008. – 415 s.
3. Nikitirowicz J. Grupy etniczne w wielokulturowym świecie / Jerzy Nikitirowicz – Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2010. – 440 s.
4. Strategia rozwoju oświaty mniejszości litewskiej w Polsce: http://www.kuratorium.bialystok.pl/kuratorium2/jez_mniej/strategia/Strategia_rozwoju_owiaty_mniejszosci_litewskiej_w_Polsce.Pdf
5. Strategia rozwoju oświaty mniejszości niemieckiej w Polsce: http://www.msw.gov.pl/portal/pl/312/4550/Strategia_rozwoju_oswiaty_mniejszosci_Niemieckiej_w_Polsce.html
6. Strategia rozwoju oświaty mniejszości ukraińskiej w Polsce: http://www.msw.gov.pl/portal/pl/708/Strategia_rozwoju_oswiaty_mniejszosci_ukraińskiej_w_Polsce.html
7. Ustawa o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym z dnia 6 stycznia 2005 r., Dz. U. z 2005 r. Nr 17, poz. 141.: www.abc.com.pl/serwis/du/2005/0141.htm.

Additional Literature:

1. Jeden świat: <http://www.jedenswiat.org.pl>.
2. Pilotażowy program rządowy na rzecz społeczności romskiej w województwie małopolskim na lata 2001-2003, Warszawa, luty 2001 : <http://www.mswia.gov.pl/portal/pl/192/285/>
3. Romowie: co każdy nauczyciel wiedzieć powinien / pod red. Jacka Milewskiego Suwałki: Stowarzyszenie „Integracja”, 2004 .- 67, [1] s.

IX. Immigrants in Poland, Ukraine, Russia, the USA, Great Britain and over the world: political, psychological, social, cultural and educational aspects. Repatriation. Remigration (4 hours)

Literature:

1. Czerniejewska I. Edukacja wielokulturowa w Polsce w perspektywie antropologii / Izabela

- Czerniejewska. – Poznań, 2008. – 415 s.
2. Polska Akcja Humanitarna: <http://www.pah.org.pl>.
 3. Polska dla Ciebie. Poradnik dla uchodźców/ Pod. red. K. Strachoty. – Warszawa: Polska Akcja Humanitarna, 1999.
 4. Strona informacyjna o cudzoziemcach: <http://www.migrant.info.pl/>
 5. Studium Podyplomowe Migracje Międzynarodowe: http://www.wne.uw.edu.pl/studia_podyplomowe/mm/index.html
 6. Ustawa o cudzoziemcach z dnia 13 czerwca 2003 r., Dz. U. z 2003 r. Nr 128, poz. 1175 z późn. zm.: www.abc.com.pl/serwis/du/2003/1175.htm

Additional Literature:

Roczniki Statystyczne // Główny Urząd Statystyczny:
http://www.stat.gov.pl/gus/roczniki_PLK_HTML.htm

X. Refugees in Poland, Ukraine, Russia, the USA, Great Britain and over the world: political, psychological, social, cultural and educational aspects (4 hours)

Literature:

1. Czerniejewska I. Edukacja wielokulturowa w Polsce w perspektywie antropologii / Izabela Czerniejewska. – Poznań, 2008. – 415 s.
2. Stowarzyszenie na Rzecz Integracji i Ochrony Cudzoziemców „Proxenia” : <http://www.proxenia.org.pl/>
3. Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej – Trening Adaptacyjny dla Repatriantów: http://www.swps.edu.pl/new_www/ipism/rr_1092748875/tr_1092827275_treningdla_repatriantow.html

XI. Multiculturalism of people living at borderland: political, psychological, social, cultural and educational aspects. Globalization. Regional education (2 hours)

Literature:

1. Guziuk M. Pogranicze / Marta Guziuk // Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku.– Warszawa : Wyd. Akad. Żak, 2003. – T. IV. – S. 497–500.
2. Kubiszyn M. Edukacja wielokulturowa w środowisku lokalnym. Studium teoretyczno-empiryczne na przykładzie ośrodka „Brama grodzka – teatr NN w Lublinie” – Toruń: Wyd. A. Marszałek, 2007. – 360 s.
3. Nikitorowicz J. Edukacja regionalna i międzykulturowa/ Jerzy Nikitorowicz. – Warszawa: Wyd. akademickie i profesjonalne, 2009. – 530 s.
4. Statut Ośrodka "Pogranicze - sztuk, kultur, narodów" w Sejnach <http://pogranicze.sejny.pl/statut,299.html>

Additional Literature:

1. Nikitorowicz J. Młodzież pogranicza kulturowego Białorusi, Polski, Ukrainy wobec integracji europejskiej. Tożsamość, plany życiowe, wartości / Jerzy Nikitorowicz – Białystok: Trans Humana, 2000. – 206 s.
2. Petrykowski P. Edukacja regionalna / Piotr Petrykowski // Encyklopedia pedagogiczna XXI

- wieku. – Tom IV. – Warszawa: Wyd. Akad. Żak, 2003. – S. 968 – 971.
3. Przyła Z. Kategoria „pogranicza” w badaniach nad edukacją międzykulturową/ Zbigniew Przyła // *Pogranicze kultur* // Pod red. Cz/ Kłaka. – Rzeszów: Wyd. Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, 1997. – S. 151 – 159.
 4. Rębisz Sł. Szanse i potrzeby edukacji międzykulturowej w Euroregionie Karpackim (przykład Stowarzyszenia Uniwersytetów Regionu Karpat) / Sławomir Rębisz // *Edukacja międzykulturowa w Polsce i świecie* / Pod red. T. Lewowickiego, E. Ogrodskiej-Mazur, A. Szurek-Boruty.– Katowice: UŚ. – S.187 – 201.
 5. Współpraca i integracja z Unią Europejską. Regiony pogranicza w dobie integracji europejskiej. Wielokulturowość. Współpraca. Wymiana // *Praca zbiorowa* / pod red. E. Jurczyńskiej-McCluskiej, K. Piątek, P. Bałdys. – Bielsko-Biała, 2007.